

Coziint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatoriului [Ló-
vészutoka], Nr. 5.

Verisorile nefrancaie nu se voru
primi decata numai de la corespun-
dincii regulari ai „Fed'ratunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu da Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre sase lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . 12 „ „

Pentru Romanii:

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei
„ 6 lune 16 „ = 16 „
„ 3 - 8 „ = 8 „

Pentru insertiuni:

10 or. de linia, si 30 or. taxa tim-
brale pentru fiecare publicati-
une separatu. In locul deschisii
20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

AVRAMU IANCU.

Grea e sortea ta Romanime,
Si amare dilele, cari te-au ajunsu!

Nu e de ajunsu, ca noptea te culci pre vetrati udata de lacrime fierbinte si aurora demanetiei nu e farmica pentru tine! Nu e de ajunsu, ca d'in diori pana in nopte, in patria-ti romana ti e data de seculi a lupta si suferi! Mai cadu inca si bradii, cari te au umbritu, se stingu si luciferii, cari ti-au luminatu! O! Romanime ce ai pecatuitu!

Anim'a-ni intristata inca nu se asiedia, dupa ultimele duce lovituri nespuse ale sortii, lacrimile inca nu ni se oprissera, plangundu apunerea a duoi luciferi de pre orizontulu Romanimei, candu in 11. l. c., tardiu la mediulu noptii, primiramu de la Dev'a urmatoarele orduri: „Avramu Iancu, eroulu muntiloru, a repausatu in 10. spre 11. sept. 1872.; in momentarea se va tiené in 13. sept. a. c. in Bai'a-de-Crisiu.”

Avramu Iancu s'a nascutu in Vidra-de-susu, in muntii apuseni, in 1824.; scolele elementarie si gimnasiale le-a facutu in Abrudu, Zlatna si Blasiu. Stiintele filosofice si juridice le-a absolvitu in Clusiu. Dupa „Panteonulu romanu“ Iancu a fostu unulu d'intre cei mai solidi si mai eminenti intre conscolarii sei, cu deosebire i placea matematic'a, si in acestu studiu a fostu celu mai escelinte; elu iubi si music'a, si era maiestru in flauta. Dupa aceea s'a dusu la Tergu-Muresiului, la tabl'a regesca ca practicante; in 1848. a depusu censur'a de avocat si aici apoi l'a ajunsu fortunosele vremi din 1848.

De la 1848—1850 vedemu pre Iancu participandu la tote actiunile natiunei romane d'in Ardelu; elu a fostu la adunarea d'in Blasiu, in dominec'a Tomei; in 15. maiu veni pre „Campulu libertatii“ in fruntea legiunii muntieniloru si fu primitu cu entiasimu nespusu si portatu in triumfu. De aici incolo apoi, fidelu juramentulu depusu, si insocitu de neuitatii Balintu si Assentie, a luptatu cu perseverantia si bravura in patria prototipulu seu, Horia, pentru eliberarea poporulu romanu.

Dupa alinarea v. foreloru, dupa trantirea dusmanulu, dupa mautirea patriei si tronulu, Iancu, care pre pamentu nu iubi altu ce de catu numai patria si natiunea sa. vedendu-se insielatu intru cele, pentru cari s'a luptatu in folosulu natiunei sale, a cadutu victima paralizei si 22 ani intregi, sbucumatu de doreri, mai multu a vegetatu de catu vietuitu, pana ce in 10. sept. a. c. si-dede sufletulu seu nobilu si curatu in manile lui Marte, a carui fu a fostu. In 22 de anni, stimatu si veneratu de toti, n'avea alta placere, de catu a caletori de la Halmagiu la Bai'a-de-Crisiu, Bradu si Inderetru, si a si spune suferintiele sale prin una fluira, de care nu se despartia nici una-data. A-rare ori era omulu fericitu a lu-afila in momente senine, dar' si atunci era tristu, dorerea vorbia d'in elu.

Si asta-di Iancu nu mai este!

Nu auditi vejetur'a arboriloru, nu simti cum se redica si scade pamentulu sub voi; bradii si stegiarii plangu si suspina muntii, ca-ci a moritu decorea, mandria loru, Iancu; lu-plangu muntii, nedespartiti sei soci de arme, cu cari adese ori, in umbrele muntiloru, tienea svaturile de batalia, si d'impreuna cu ei se bucura pentru succesele armelor loru; si unde ser'a, incungiuratu de resolutii sei tribuni, la viu'a flacara a foculu, se confundu in cugete adunci. Lu-plange Ardelulu, scump'a sa patria, si poporulu romanu, pentru a carui nume, libertate si esistentia a portatu spada romana si a bagatu frica si respectu in osele boieriloru si a negriloru dusimani; si na. innea intrega, de la mare pana la munti, este in doliu si versa lacrime la scumpulu sicriu.

Si acum, o umbra maretia! daca astfelu e data, daca astfelu e scrisu in cartea prevedintiei, ca si tu se ne lasi, parasesce dar' vales acest'a de plangeri, ca ci colo in olimpulu eternu te accepta frati-ti de o sorte, Barnuti si Muresianu.

Si spune-li sortea poporulu romanu, cum este si asta-di, dupa atatea tempuri grele, amare, dupa atatea lupte si suferintie multe, si daca se pote privesca olimpulu si spre noi.

Er' monumentulu celu mai puternicu ti l'ai plantatu in pepturile nostre si memori'a ta dulce in veci ni va fi scumpa, va fi sempiterna!

Pest'a, 2/14. sept., 1872.

Intrunirea delegatiuniloru si pertractarea catu mai curundu a adresei la discursulu de tronu in camer'a reprezentantiloru Ungariei ni dau ocaziune a ne intorce inca odata la opera dlui Lónyay, la discursulu de tronu fara parchia, care este lipsitu de orice simtiu si spiritulu liberalu si reconciliatoriu, si a carui tenore sunt admonitiunile, amenintariile si categoric'a espressionu, d'a restringe, infrena si inadusi ori ce manifestatiune, ori ce incercare, ce nu convine cu principiile si vointia domnloru de la potere.

Nu suntemu amici ai oportunitatii vile, nici aderinti ai destinulu corumpetoriu, ca se ni acomodamu principiile d'upa impregiurari si se acceptamu, ca se ni ceda mur'a in gura. Suntemu aderinti ai vointiei libere si aperiatori aprigi ai dreptulu si ai libertatii. Esperintiele seculare ni au aretatu, evenemintele cotidiane ni spunu, er' inim'a curatu romanesca ni dicteza, ca nu este consultu, nu este oportunu, d'a intinde man'a de impacare acelor-u, cari fara picu de consideratiune ne palmuescu pre tota dia, si cari fara crutiare, prin vorbe si fapte, ne vatama si ranescu in adunculu inimei si alu sufletulu; er' pre de alta parte nu credemu a fi destinati se suferimu in veci in sultele, vatamariile si consecuele nedreptatii ce ni

se facu. — Se luptamu dar', si se luptamu pana atunci, pana candu seu vomu invinge, seu vomu fi intr'adeveru invinsi.

Pre luni in 16. sept. membrii delegatiuniloru sunt conchiamati la deschiderea solemn'a a noiei sesiunii. Contingentulu de armata comuna, detoilele, adeca bugetulu comunu, affacerile esterne comune sunt obiectele ce se desbatu de delegatiuni. Mare este partea, semistoriu si cruntu este tributulu ce se arunca cu acesta ocaziune a supra poporulu romanu. Aici nici poporulu romanu nu este uitatu; aici si elu pondereza, si pondereza inca greu in cumpena. Soldati la linia, neamtiului, soldati pentru aperiarea tieriei, ungarulu, contributiune mare, biru greu si apessatoriu, tote acestea se ceru si de la poporulu romanu, si cu tote acestea in tote cele-lalte privintie de dreptu, de ecuitate si egalitate elu este desconsideratu, ignoratu, ba chiaru insultatu. Esistinta natiunei romane in Ostranguria se denega prin lege, si discursulu de tronu aproba de nou, si cu scrupulositate pedantica tiene la acesta negatiune, la acesta vatamare si grava insulta pentru unu poporu, pentru una natiune intrega.

In evulu mediu pana la 1848 eramu celu pucinu considerati ca poporu toleratu, ca piebe legata de glia; asta-di inse nici atata nu ni se

concede; progressulu ne-a adusu pana acolo, incatu seu trebuie se fimu unguri, seu se ni cautamu alta patria. Si ca totu noi se fimu cei culpabili, ni se arunca in facia unu felu de inclinare si gravitare spre Bucuresci, si apoi noi, bietii de noi, nu numai ca declinamu de la noi acesta imputatiune, dar' nici nu suntemu demni de ea, nu o meritamu, cu tote ca natura lucruriloru, impregiurariile de tote dilele ne fortieza spre acest'a. Cine porta vin'a, ca noi nu gravitamu spre Pest'a? Cine porta vin'a, ca intre romani si unguri nu este alipre, nu este incredere reciproca, nu este simpatia? De buna sema nu romanii, ci domni unguri sunt acei-a, cari nu voru fraietatea, nu voru libertatea, nu voiescu egalitatea de dreptu.

Inainte de a trece la altu obiectu, apelamu la zelulu, simtiulu si inim'a aceloru deputati romani, cari ca romani si nu ca unguri vreu se ocupe locu in diet'a Ungariei, ca cu ocaziunea desbaterii adresei la discursulu de tronu se si redice vocea si se protesteze contra arrogantie si a arbitriului domniloru unguri, cari in man'a loru de magiarisare, mergu pana intru a nega esistinta unui poporu intregu. Se nu treca cu uitarea seu cu nepassarea acesta ocaziune, acestu momentu, care taia atatu de afundu in vietia natiunei si a viitorulu ei; se nu aluneca a crede, ca ori ce protes-

